

**VÄIKE- MAARJA VALLA
RAAMATUKOGU
2021. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

2022

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
1.1 Koroonaviiruse mõju	4
2. Juhtimine	5
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:	5
2.2 Eelarve	665
2.3 Projektid.....	776
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	776
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	776
2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	996
2.4.3 Erialahariduse omandamine	996
2.4.4 Töötajate tunnustamine	996
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.....	996
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	997
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	10107
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	10107
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	11117
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	11117
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	11117
4.3 RVL teenindus.....	14148
4.4 Laste- ja noorteteenindus	14148
4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine	14148
4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine.....	14148
4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	14149
4.4.4 Laste- ja noorteüritused.....	15159
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	15159
4.6 Raamatukogu kui kohaliku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	16159
4.6.1 kohalikul tasandil	16169
4.6.2 riiklikul tasandil.....	16169
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	16169
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	161610
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	171610

4.9 Andmebaasid	171710
5. 2022. aasta tegevused	171710
LISA 1. Personali koolitus	181811
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	181811
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	181811
LISA 4. Laste ja noorteüritused	181811

Sissejuhatus

Tabel 1

Omavalitsus	Elanike arv (01.12.20)	Raamatukogusid kokku	Harukogude arv	Teeninduspunktide arv
V-Maarja Valla RK	4314	4	3	-

Teeninduspiirkondade kaupa on jaotus järgmine: Väike- Maarja põhikogu 2312, Simuna harukogu 838, Triigi harukogu 359 ja Kiltsi harukogu 769 elanikuga.

1. Põhilised tegevussuunad

Selle aasta tegevusele jättis koroonaviiruse levik ning olukorrast tingitud piirangud suurema jälje. Sündmusi toimus vähem ning paljud neist tuli ära jätta. Lükkasime ka põhikogu juubeli edasi väärkasse raamatukogude aastasse. Vähenes lugejate ja külastuste arv samas kui laenutusi oli tegelikult mullusest enam. Harvemaks jäi koostöö lasteaedade ja kooliga, kuid leiti uusi meetodeid igapäevatöö jätkamiseks. Näiteks Simuna kogu hakkas regulaarselt lasteaia koolieelikutele lugemisvara vahendama ja jätkas „Lugemisisu“ programmiga. Triigi kogu seadis end uues kohas sisse ja Kiltsi kogu võttis ette vajaliku suurema kogu korrastamise. Põhikogu jätkas kvaliteetse raamatukoguteenuse pakkumise kõrval partnerlust valla teiste haridus- ja kultuuriasutuste ning ühendustega. [Hooaja avasime septembris näituste õhtuga, kus tähelepanukeskpunktis raamatukogus näitusi korraldanud 2 autorit. Sügisene kohtumisõhtu matkajuttudega ja makrameetöötuba toimusid olude tõttu õues ning rööpsünnimustena kohal osalemise ja veebiülekanena raamatukogu Facebooki lehel. Selliselt jõuti suurema hulga huvilisteni.](#)

1.1 Koroonaviiruse mõju

TEENUS

COVID-19 viiruse laialdase leviku ennetava meetmena läksid Väike- Maarja vallas raamatukogud alates 11. märtsist üle kontaktivabale teenindusele. Raamatukogude töötajad olid e-maili ja telefoni teel kättesaadavad ning teavikuid laenutati ainult eelneval kokkuleppel teenindajaga. Laenutusi sai pikendada e-maili või telefoni teel ning kui laenureeglid lubasid, siis ka iseseisvalt Lugeja.ee keskkonnas. Suletud ajal viivist ei arvestatud. Lugejaarvutite kasutamine oli lubatud vaid hädavajalikeks toiminguteks, mitte meelelahutuseks.

Avasime kogud lugejale külastamiseks taas 3. mail. Raamatukoguteenuse kättesaadavuse aegades muudatusi ei olnud. Kogud olid avatud, osaliselt jäi kasutusse kontaktivaba laenus ja kõik erinevad võimalused infopäringuteks säilisid.

Järgiti riiklikke juhiseid ja piiranguid, piirkonnas kõrgeks viiruse leviku aegadel palusime raamatukogude kasutajatel võimalusel läbimõeldult külastusi planeerida ja arvuti töökohtade kasutamiseks raamatukoguhoidjaga aeg kooskõlastada. 2 sündmust toimusid paralleelselt kohapeal ja veebiülekanena.

TARISTU

Tehnika soetamine toimus tavapärase plaanide kohaselt. Otsiti võimalusi tagastuskastide ja raamatukapi soetamiseks, kuid valla lisaeelarve seda ei võimaldanud ning riigiabi taotlusvoorst rahastust ei saadud.

EELARVE

Eelarvekärpeid ei tehtud. Küll aga jälgiti seda pingsamalt ja aasta lõpuosas jaotati ridu ümber. Pandemia tõttu kasutamata jäänud vahendite arvelt tekkis näiteks võimalus oma eelarvest soetada põhikogule kogu lahtiolekuaegadest sõltumatu raamatute tagastuskast.

TÖÖKORRALDUS

Kogudes ja töökorralduses suuri ümberkorraldusi ei tehtud. Kuna viiruse levik piirkonniti oli erinev, oli mõistlik vähendada ka töötajate omavahelisi kontakte. Näiteks Kiltsi harukogu raamatukoguhoidja on vajadusel käinud põhikogus teisi töötajaid asendamas, kuid möödunud aastal tegutseti oma piirkonna kogudes.

PARIMAD UUED PRAKTIKAD

Koroonaviiruse levikust tingitud kontaktivabale laenutusele üleminekuga kaasnev teadmatus, kui kauaks nii jääb, tekitab koguhoidjates küll esiti ärevust, kuid samas oli olukord meile tuttav ja lugejalgi süsteem selge.

Räägiti läbi ja otsiti võimalusi lahtiolekuaegadest sõltumatu laenutuse võimaluseks, sest vähemalt tagastuskasti vajadus on teada ning samas ei olnud teada, mis olud veel ees ootavad. Põhikogu tagastuskast sai osetud aasta lõpus ja harukogude väiksemate tagastuskastide soetamisega arvestati järgmises eelarves. Laenutuskapp on suurem investeering, mille jaoks otsime vahendeid.

Suurimaks õppetunniks osutus otsus proovida hübriidsündmusi. Tavaliste postituste statistikas me väga suurt huvi äratamist täheldada ei saa, kuid koos järeelvaatamisega on nendest sündmustest saanud osa mitu korda suurem hulk huvilisi kui olud ja meie ruumid võimaldaks.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

- Muutused raamatukogude võrgus.

Aruandeperioodil muudatusi raamatukogude võrgus ei olnud.

- Kas on läbi viidud raamatukoguteenuste kvaliteedihindamine?

Raamatukoguteenuse kvaliteedihindamise tegime töötajatega läbi 2020.aastal, aruandeperioodil seda korratud ei ole.

- Raamatukogu dokumendid (põhimäärus ja kasutuseeskiri, andmekaitsetingimused, komplekteerimispõhimõtted).

Raamatukogu põhimäärus ja kasutuseeskiri uuendati 2019. aastal, viimane on kogu valla raamatukogudele ühtne. Tegevuses lähtume küll andmekaitsetingimuste üldistest põhimõtetest, kuid dokumendi väljatöötamine on jäänud pooleli. Samuti komplekteerimis põhimõtete väljatöötamine.

- Arengukava

Raamatukogul ei ole eraldi arengukava.

- Nõukogu tegevus

Raamatukogu nõukogu ellukutsumiseks ei näinud võimalust ka sel aruandeperioodil.

- Üldistav hinnang kogu valla raamatukogude tegevusele aastal 2021.

Üldistav hinnang meie raamatukogu tegevusele aruandeperioodil on hea. Keerulistele oludele reageeriti rahulikult ning raamatukoguteenused jäid inimestele kättesaadavaks. Osutatakse ka koduteenust ning vajadusel saadakse soovitud raamat kogudevahelise laenutuse teel. Triigi raamatukogu on aasta olnud uues majas, uue asukoha ja ruumiga harjuvad nii koguhoidja kui lugejad. Kiltsi jätkab laupäevase lahtiolekuga iga kuu esimesel ja viimasel nädalavahetusel. See on hästi vastu võetud võimalus peredele ja väikelaste emadele.

Lahtiolekuajad on kõikides kogudes endised:

Väike-Maarja raamatukogu E 11 – 19 ,T - R 10 – 18, L 10 – 14;

suvekuudel E-R 10-18

Kiltsi raamatukogu E, N 10 - 18 T, R 9 - 17

Triigi raamatukogu E, K 10 - 17 R 10 - 16

Simuna raamatukogu T - R 9 - 17 L 9 – 15;

suvekuudel suletud L, P

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.20. €	Seisuga 31.12.21 €	Muutus %
Eelarve kokku	109 726	124 935	+12,1
Personalikulu	75 866	77 170	+1,7
Komplekteerimiskulu	26 926	28 208	+4,5
sh KOV-lt	17 571	18 493	+4,9
sh riigilt	9 355	9 632	+2,9

Infotehnoloogiakulu	6 934	4 666	-32,7
Täienduskoolituskulu	239	208	-12,9
Üritustele/näitustele	460	913	+98,5

Tabelis esitatud on ainult jooksvaid kulusid ja mitte investeeringuid.

Raamatukogu eelarve on olnud piisav tagamaks raamatukogude tööks vajalikud vahendid ja teenused. Koroonaviiruse levik ja piirangud mõjutasid eelmisel aruandeperioodil eelarvet rohkem kui tänavu, kuid sündmuste ja täienduskoolituskulu on endiselt väiksem kui enne viiruseaastaid. Infotehnoloogiakulud vähenesid kuna osa selleks eraldatud summast tõsteti ümber investeeringutesse.

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus

Aruandeaasta jooksul kirjutatud 2 projektitaotlust: koostöös noortekeskusega taotlus koduloolise mängu rahastuseks projektikonkursile „Raamatukogud-muuseumid-noored“ ning põhikogule raamatute tagastuskasti ja laenutuskapi soetamiseks taotlus COVID-19 toetusmeetmest „Kriisiabi - era ja KOV kultuurikorraldajate teenuste ümberkorraldamine“. Mõlemad jäid kahjuks rahastuseta.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Personali koosseisus muutusi ei ole. Harukogudes on kokku 3 töötajat ja põhikogus koos direktoriga samuti 3 töötajat. Infotöötaja viibis aruandeperioodil lapsehoolduspuhkusel, tema tööülesanded on jagatud teiste põhikogu töötajate vahel. Täistööajaga töötajaid on kokku 5, Triigis on koguhooldaja 0,5 ametikohaga.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest.

Teema	Korraldaja	Tundide arv	Osalejate arv
Erialased täienduskoolitused			
Infopädevus	Tartu Ülikool	26	1
Lastekirjanduse aastakoosolek	Eesti Lastekirjanduse Keskus	4	2

Laps kirjanduses. Lastekirjanduse seminar.	Eesti Lastekirjanduse Keskus	5	1
LVKRRK korraldatud erialased täienduskoolitused	LVKRRK		
Ametikiri.		5	1
Ülevaade krimikirjandusest.		2	2
Rohetiiger- mis see on ja millega tegeleb.		2	2
Õppereis Viimsi RKsse		5	2
ETKA Andras seminar. Kuidas ebakindlatel ja muutuvatel aegadel säilienõtk olla?		5	2
Muud koolitused			
Maakonna raamatukoguhoidjate tagasisideseminar.		2	6
Valla raamatukoguhoidjate tagasisideseminar.		2	5
Plakatite kujundamine tasuta veebikeskkondades.	ERÜ, Tallinna Keskraamatukogu	3	1
e-raamatukogud	Tallinna Keskraamatukogu	2	1
Tervist toetavad e-teenused	Tallinna Keskraamatukogu	2	1
Vaimse tervise esmaabi.	MTÜ Peaasjad	11	1
Tuleohutuse enesekontrolli ja evakuatsiooni eest vastutavate isikute koolitus	Juunika Koolitus OÜ	4	1

Pikaks veninud viiruse perioodil on meie raamatukogude töötajad tagasihoidlikumad nõ kontaktõppes osalemisel ning valdav enamus koolitusi ja seminare valiti läbida veebi vahendusel. Võimalusi selleks on õnneks piisavalt ja saab end vajalike teemadega kurssi viia. Raamatukoguhoidjad hindasid saadud teadmisi kirjandusalastelt loengutelt. Samuti eneseabikoolitusi, mis õpetasid märkamist ja tuletasid meelde, kuidas ennast ja teisi hoida

kriisiperioodil tugevamana.

LISA 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

(Võib teha lühikokkuvõtte üldistades teemasid)

LISA 2

Raamatukoguhoidjatel avalikke esinemisi ei olnud.

2.4.3 Erialahariduse omandamine.

Raamatukoguhoidjatel on omandatud erialane kõrg- või kutscharidus, aruandeaastal töötajatest keegi erialaharidust omandamas ei olnud.

2.4.4 Töötajate tunnustamine.

Aruandeaastal meie kogude töötajad tunnustamist ei pälvinud.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

LISA 3

Üldine seisud ruumidele on hea. Simuna ja Triigi asuvad uuemates ruumides, Kiltsis paranevad olud võimaluste piires. Aruandeperioodil sai vahetatud sündmuste ruumi põrand ning sisustuse ümberpaigutamisega sai sinna tegevuseks rohkem ruumi.

Triigi raamatukogu asub kõige värskemalt renoveeritud kohaliku külaseltsi ruumides, kuid välisuksest sisse tulles oli põrand oluliselt madalam. Sinna sai lõpuks lahendus vaheastme näol.

Põhikogus on pisut kulunud, kuid siiski viisaka üldmuljega ruumid. Sügisel selgus, et eriti väsinud on saalipoolne kanalisatsiooni torustik, sest avarii oli suisa viiel korral. Umbes või juba ruumi reovett paiskav kanalisatsioon seiskas raamatukogu peal asuva noortekeskuse töö mitmel korral ning meie olime sunnitud ära ütlema kahele koolitusele, mis sooviti meie saalis läbi viia. Valla haldusosakonna edasine plaan on kaamera abil välja selgitada torude seisukord ja täpne probleemi koht ning edasised sammud on selgumisel.

Väike-Maarjas on pikalt olnud vajadus põrandakatte vahetuseks ning töö oli planeeritud tänavu suveks. Selleks ei leitud aga ehitusturu ebasobivate olude tõttu töö teostajaid. Töölt lahkus meie valla ehitusspetsialist ning arendusnõunikuga koostöös otsime võimalusi ruumide olukorra ja kasutuse parendamiseks.

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Väike- Maarja Valla Raamatukogu harukogud asuvad tegevuskoha II korrusel ja liikumispuudega inimesel ligipääs puudub. Vajadusel korraldatakse soovijale koduteenindust, kasutatakse sotsiaaltöötaja abi või jäetakse raamatupakk kokkulepitud kohta.

Väike- Maarja raamatukogu asub tegevuskoha I korrusel, seal on peaukse juures kaldtee, riulite vahed kohandatud sobivaks ka ratastoolis külastajale ning olemas on inva-WC.

Problemaatiline on sissepääs hoonesse-kõrgem ukselävi ja raske väljapoole avanev uks ning arutlusel on olnud selle vahetamine.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Kõikides kogudes on wi-fi leviala ning paljundamise ja printimise võimalus. Põhikogus Väike-Maarjas on kliendil lisaks võimalus skaneerimiseks ning värvilise A4 formaadis dokumendi printimiseks. Põhikogus on internetipunktis 6 arvutit. Simunas on 3 lugejaarvutit, Kiltsis 2 ning Triigis 1. Kriisiperioodil arvutite kasutamine piirangute tõttu oluliselt vähenenud. Aruandeaastal oli põhikogu internetipunktil külastajaid 707 sh 52 korral lapsed.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Teavikute komplekteerimisel järgime põhimõtet, et eesti kirjanduse paremik jõuaks meie lugejateni, populaarsete sarjade raamatud oleks kõik olemas ning samuti tõlkekirjanduse ja aimekirjanduse paremik. Kõik kogud tellivad raamatuid ise pidades silmas oma lugejaskonna soove ja vajadusi. Lugejate soovitel tehakse ka järelkomplekteerimist. Tellitud raamatud jõuavad vastavalt keskraamatukogu komplekteerimisosakonnaga tehtud kokkuleppele kogudesse kiiremini ja lähevad uudiskirjanduse huvilistele laenutamiseks välja. See võib olla ka üks põhjus, miks põhikogul on laenutuste hulk tõusnud.

Kogude kasutatavus on piirkonniti erinev. Üldine ringlus oli tänavu 0,63, mis on mullusega võrreldes väike tõus. Ilmselt on see tingitud Väike-Maarjas ja Kiltsi harukogu põhjalike korrastustöödega, kus ringlus on eelmise aruandeperioodiga võrreldes suurenenud vastavalt siis 0,81 ja 0,49. Triigis oli raamatute ringlus 0,49 ja Simunas 0,57, mis on mullusega võrreldes väike langus.

Kasutajate osakaal piirkonna elanike arvust on aruandeperioodil 21,16 % sh lapsi 5,33%.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Aruandeperioodil saadi juurde kokku 1 790 raamatut. See on 12 eksemplari võrra vähem kui eelmisel aastal.

Kogudesse lisandus annetustena kokku 59 raamatut, mis on üldisest juurdetulekust 3,3%. Seda on enam kui poole võrra vähem kui eelnenud aruandeperioodil. Kõige suurem annetuste osakaal oli Simuna raamatukogul, laste lugemisprogrammis „Lugemisisu“ kasutatavad raamatud saadi Eesti Lastekirjanduse Keskuselt.

Komplekteerimiskulud olid kokku 23 632 eurot sh riigidotatsioon 9 632 ja KOV eelarvest 14 000 eurot.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodiliste väljaannete juurdetulek aruandeperioodil oli 23 nimetust ajalehti ning 68 nimetust ajakirju. Neid laenutati kokku 2 517 korral, mis on kogu laenutustest 8,32%.

Perioodika komplekteerimiskulud olid 4493 eurot.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Aruandeaastal auviseid ei komplekteeritud.

3.2 inventuurid, mahakandmised

Inventuure meie kogudes aruandeperioodil ei toimunud. Kogude korrastamise käigus kustutati aruandeaastal kokku 3138 eksemplari raamatuid ja 45 eksemplari ajakirju. Kõige põhjalikumalt puhastas oma kogu Kiltsi raamatukogu kandes maha 1738 raamatut, kustutades pikalt 0-laenutusega kogusse jäänud ja topelteksemlare.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Meie kogudes on põhiteenusteks kojulaenus, võimalus kohapeal lugeda, RVL, päringutele vastamine, koduteenindus ning võimalus kasutada lugejaarvuteid, raamatukogualas Wifi leviala. Lisateenustena on kõikides kogudes võimalik teha koopiaid ja printida, osades kogudes skaneerimist ning põhikogus rentida sündmusteks saali, teha värviprinti ning lamineerimist. Kogukonnale pakutakse näitusi, kohtumisõhtuid, töötube ja koolitusi. Raamatukogu on partner valla ühisürituste korraldamisel ja teiste allasutuste ning ühenduste projektides.

Lugejaküsitlust aruandeaastal läbi ei viidud.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Lugejaarvuteid on meie kogudes kokku 12 ning neis kõigis on internetiühendus. Koroonaviiruse leviku tõttu on nende kasutamine kokkuleppe alusel ja seega leidnud vähem kasutust. Enim tehtavad toimingud on igapäevapangandus, tuludeklaratsiooni täitmine, autojuhtidest klientidel tervisedeklaratsiooni ja kindlustuse tegemine, ajalehtede ja ajaviitelehekülgede sirvimine ning e-postkasti kasutamine. Aruandeperioodil lisandus populaarsemate toimingutena Euroopa Liidu COVID vaksineerimistõendite printimine ning energiahinna tõusu hüvitamiseks dokumentide vormistamine.

Kõigis kogudes käib valla infoleht, maakonnaleht „Virumaa Teataja“ ja üleriigilisi päevalehti.

Vallavalitsus toob kogudesse kehtestamismenetluse eel avalikkusele tutvumiseks detailplaneeringud, arengukavad ning nendele eelnevate rahvaküsitluse ankeetide vastamiseks on võimalus jällegi kõikides meie raamatukogudes.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 4

Raamatu-kogu	Lugejad 2020	Lugejad 2021	Muutus (+/-)
Kiltsi	90	82	-8
Triigi	74	69	-5
Simuna	251	257	+6

V-Maarja	747	505	-242
KOKKU	1162	913	-249

Raamatu-kogu	Külastused 2020	Külastused 2021	Muutus (+-)	Virtuaal-külast. 2020	Virtuaal-külast. 2021	Muutus (+-)
Kiltsi	1190	1097	-93	-	-	-
Triigi	749	714	-35	-	-	-
Simuna	4015	3263	-752	-	-	-
V-Maarja	6649	6575	-74	13 359	13 587	+228
KOKKU	12603	11 649	-954	13 359	13 587	+228

Raamatu-kogu	Laenut-d 2020	Laenut-d 2021	Muutus (+-)	Päringud* 2020	Päringud* 2021	Muutus (+-)
Kiltsi	3440	3399	-41	1	1	0
Triigi	2345	2267	-78	10	3	-7
Simuna	9818	9466	-352	229	169	-60
V-Maarja	14 479	15096	+617	118	118	0
KOKKU	30 082	30228	+146	358	291	-67

*Infopäringud: Järjepidev töö registreerimisel.

Raamatu-kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
VM V RK	-		-		-	
VM RK Kohtumisõhtu matkajuttudega	-	1	-	11	-	68
KOKKU	-	1	-	11	-	68

Vormindatud: Tühik Pärast: 0 p

*kui järelvaatamine võimaldati peale ürituse toimumist

Raamatu-kogu	Virtuaalkoolituste arv	Virtuaalkoolitustel osalejate arv	Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv*
--------------	------------------------	-----------------------------------	--

	2020	2021	2020	2021	2020	2021
VM V RK	-		-		-	
VM RK Makrameetehnikas käepaelad	-	1	-	19	-	160
KOKKU	-	1	-	19	-	160

Vormindatud: Tühik Pärast: 0 p

*kui järelvaatamine võimaldati peale koolituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalnäituste arv 2020	Virtuaalnäituste arv 2021	Virtuaalnäituste külastajate arv 2020	Virtuaalnäituste külastajate arv 2021
-	-	-	-	-
KOKKU				

Koroonaviiruse levik on põhjustanud arvuliste näitajate langust ka sel aruandeperioodil. Inimeste väsimuse ja kontaktide vähendamise taustal on see ootuspärane, tegelikult kartsime isegi suuremat langust. Meie teeninduspiirkonnas oli peaaegu terve eelmine aasta ärev, sest selle esimene pool oli viiruse tõttu keeruline olukord riiklikult ning teine pool sügisel kohalikul tasandil, mil valla elanike nakatumisnäitajad väga kõrged. Olukord omakorda valla piires oli samuti erinev, suuremad viirusepuhangud olid Rakkes ja Simunas.

Simunas kasvas aga meie kogudest ainsana laenutajate arv. Väike- Maarjas langes see suurel määral- paljud lugejad, just eakamad väldivad viiruseperioodil rahvarohkeid kohti.

Põhikogus kasvas laenutuste hulk kuigi külastusi oli mullusest vähem. Perioodiliselt kattub see peaaegu üheselt keerulisemate aegade, kaasa arvatud suvise kuumaperioodiga. Võib järeldada, et ebakindluses tuleva olukorra ees laenutasid inimesed korraga rohkem ning lugemine on ajaviitena populaarne.

Külastatavuse langus ei ole aga ainult koroonaviiruse levikust tingitud. Näiteks aasta alguses lasteaiale ja algklassidele põhikogu kavandatud traditsiooniline lumeveski talvepidu jäi ära hoopis külmade ilmade tõttu- lastel olid kas külmapühad või neid ei lubatud ka õue. Kuna läbiviimine sõltus ka teistest õpetajatest, jäi see lõpuks pärast edasilükkamisi üldse ära. Väike- Maarjas on kindlasti mõjuteguriks ka lasteaia uus ruumide jaotus, mis meie jaoks tähendas seda, et enam ei käi teistest lasteaedadest ujuma tulnud lapsed raamatukogus aega veetmas vaid leiavad tegevust mõnes rühma ruumis või võimlas. Kanalisatsiooniavarii tõttu meie saalis ära jäänud koolitusi oli kaks, samas tavaolukorra taastudes soovis vallavalitsus ja mõned allasutused just meie saali kasutada, kuna väiksema koosoleku puhul oli distantsihoidmine paremini korraldatav kui nende endi ruumid seda võimaldaks.

Sündmusi sai sel aruandeperioodil enam reorganiseeritud kui läbi viidud. Kahjuks ka mitmed traditsioonilised sündmused jäid ära nagu näiteks ettelugemispäev, [noorte kohtumine kirjandusega](#), [kirjanduslik väljasõit](#) ja hõimupäev. Aruandaastal toimus Väike-Maarja

raamatukogul kaks rööpüritust ehk töötuba ja kohtumisõhtu, mis olid nii kohal osalemiseks kui veebiülekanedes jälgitavad ning hiljem järelvaadatavad. See oli põnev otsus, et selgitada välja kui suur oleks sellises vormis sündmuse vastu huvi. Selgus, et veebi vahendusel jõudsimel tõi rohkemate inimesteni, aga mõistlik oleks edaspidi rohkem panustada ka ülekandevideo kvaliteedile.

Infopäringuid oli vähem, põhikogus jäi nende hulk samaks. Kõige enam laekus päringuid telefonitsi. Valdavalt oli küsimuseks, kuidas mingid asutused kriisiajal töötavad, kust leida mingeid kontakte või ühistranspordi aegu kuni Bingo Loto võidunumbrite ja Eestis avastatud liblikateni.

4.3 RVL teenindus

Raamatukogudevahelises laenutuses oli meie kogudes suur langus. RVL tellimustega vahendati lugejatele raamatuid sisse 116 korral ning välja 107 korral. Peamiselt laenutati lisaks Rakvere, Rakke, Simuna, Laekvere ja Muuga kogudest.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste- ja noortekirjandust komplekteeriti juurde 364 raamatut, mis on kogu soetatud teavikute hulgast 20,34%. Simuna raamatukogu sai „Lugemisisu“ programmi kaudu raamatuid, mida saab lastega töös õpetlikult kasutada. Väike- Maarja keskendus huvilugemise täiendamise kõrval ka kohustusliku kirjanduse värskendamisele.

4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 5

Rmtk	Lug-d 2020	Lug-d 2021	Muutus (+-)	Külast-d 2020	Külast-d 2021	Muutus (+-)	Laenut 2020	Laenut 2021	Muutus (+/-)
Kiltsi	17	15	-2	146	129	-17	136	64	-72
Triigi	13	14	+1	99	88	-11	164	153	-11
Simuna	107	107	0	1150	807	-343	1332	1148	-218
V-Maarja	120	94	-26	1322	960	-362	668	515	-153
KOKKU	257	230	-27	2717	1984	-733	2300	1846	-454

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Sisuline hinnang, võrdlus, analüüs.

Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine on oluliselt vähenenud. Distantõpe, kontaktivaba laenutuse ja hiljem ka karantiinide tõttu on nad paljust eemale jäänud. Kontaktide

vähendamise nõue tähendas omakorda nii kooli kui lasteaia puhul seda, et kõrvalised isikud sinna minna ei saanud. Proovisime võimaluste piires tegutseda. Lasteaiarühmade asemel said käia vaid õpetajad ja tutvustasime neile uut lastekirjandust. Lastele laenutavad vanemad. Lähenesime selles olukorras jälle individuaalselt ja andsime soovitusi, paaril korral on küsitud midagi uut ja just huvitavat, sest vanem ise soovib, et ette lugeda oleks temal endal samuti põnev.

Simuna raamatukogu alustas korra kuus koolieelikutele lugemisvara edastamisega. Jätkus ka „Lugemisisu“ programm, koguhoidja võttis sihiks, et kui ei saa regulaarselt toimetatud siis vähemalt võimalikult tihti.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused:

LISA 4

Aruandeperioodil viidi taaskord läbi väga eriilmelisi sündmusi lastele ja noortele. Klassikaliste raamatukogutundide, kirjaniku tutvustuse ja ettelugemiste kõrval käidi jälle ka raamatute ja lugudega matkal ning jõululuuletustega laadal. Maakaitsepäeval oli raamatukogu väljas rukkililletelgiga, kus sai keskkonnasõbralikult uue lille omale külvata ning panna end proovile ristsõnas rukkilille ning tema sinise tooni teemadel. Esmakordselt Väike-Maarja lasteaia liiklusnädalat läbi viies andsime lastele samuti võimaluse enne õppida ning pärast seda kinnitada. ~~Oma õuealal~~ Lapsed said ~~na~~ teha läbi valgusfoori, helkuri, jalgratta ning ülekäiguraja tegevus punkti. Jõulude eel pani koguhoidja ennast proovile- valla koduste laste jõulupeoks valmis väike etendus laulumängudega „Vares Villemi jõulud.“

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 6

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	45	45	9
<u>Kiltsi</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
<u>Triigi</u>	<u>16</u>	<u>16</u>	<u>1</u>
<u>Simuna</u>	<u>9</u>	<u>9</u>	<u>2</u>
<u>Kiltsi</u>	<u>18</u>	<u>18</u>	<u>5</u>

vormindas: Font: Mitte Paks

Vormindatud: Parem

vormindas: Font: Mitte Paks

Vormindatud: Parem

vormindas: Font: Mitte Paks

Vormindatud: Parem

vormindas: Font: Mitte Paks

Vormindatud: Parem

Koduteeninduse osakaal on pisut kasvanud. Seda peamiselt perioodil, mil meie piirkonnas olid viiruspuhang. Inimesed kardavad haigestuda ja oleme tulnud nende soovile vastu ning koguhoidjad on raamatud soovijateni toimetanud või palunud sotsiaaltöötajate abi.

Tabel 7

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
-	-	-

Teenuseid teistele asutustele ei osutatud.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Aruandeaastal on meie raamatukogud korraldanud või osalenud tegevustega sündmustel 29 korral, millest on osa saanud hinnanguliselt üle 400 osaleja. Kuna mitmed sündmused tuli olude tõttu ära jätta, panustasime aega ja ressursi pigem suurtele ühiste sündmustele. Seepärast on otseselt meie tegevustes osalenute arv hinnanguline.

4.6.1 kohalikul tasandil

Meie piirkonna peamised raamatukogude partnerid on koolid, seltsid, lasteaiad ning teised KOV allasutused.

Ühised sündmused/partnerid:

veebruar- EV aastapäeva aktus ja matk/vallavalitsus, muuseum, seltsimaja

aprill- Lurich 145 liikumisväljakutse/ vallavalitsus, seltsimaja, koolid

juuni- Pandivere Päeva laste eri, tuulelohede töötuba/ vallavalitsus, noortekeskus, seltsimaja, koolid, lasteaiad

Maakaitsepäev, rukkililletelk / Virol, Kaitseliidu Viru Malev, vallavalitsus

august- Wähja Fest, lasteala/ Näkiuurimiskeskus, noortekeskus

detsember- V-Maarja vald 30 ja jõuluturg, jõululuule kiirabi ja jõulupostkast/ vallavalitsus, noortekeskus

4.6.2 riiklikul tasandil

Osaleti 1 riiklikus algatuses:

- Simuna raamatukogu jätkas programmiga „Lugemisisu“

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Rahvusvahelisel tasandil koostööd ei toimunud.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Meie raamatukogudes toimus mullu 63 individuaalkoolitust kokku 21 osalejale.

Rühmakoolitusi ei tehtud.

Infootsingu kasutajad olid peamiselt täiskasvanud kliendid ning prooviti erinevaid toiminguid e-postkasti loomisest ID-kaardi põhiste toiminguteni. Õpetati kliente kasutama portaali DIGAR. Tutvustati patsiendiportaali kasutamist, lugejaprogrammi URRAM kasutamist, patsiendiportaali kasutamist.

Jätkus töötubade sari „Käsi valgeks!“, mis mullu toimus siis 1 korral makrameetehnikat õppides. Seevastu osales raamatukogu töötubadega teiste asutuste ja organisatsioonide sündmustel.

Meie põhikogu saal on alevi ainus kuni 50 inimesele mõeldud ruum eraldi sissepääsu ja olmevõimalustega. Seetõttu kasutavad seda ka asutused, seltsid ja vabaihendused oma koolitusteks, sündmusteks ja koosolekuteks. Aruandeaastal võimaldasime seda töötukassal,

vallavalitsusel, naisseltsil, lasteaial, kultuuriasutuste juhtidel ja korteriühistutel, kokku ~~44~~8 korral.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukoguteenuste ja sündmuste tutvustamiseks on kasutada: koduleht, FB-leht (Väike-Maarja, Kiltsi), suuremate kogude infostend, keskustes infostendid, infonurgad kauplustes, valla ja maakonna leht, flaierid, kutsed, avalikud sündmused Kultuurikava lehel.

2021 ilmunud kajastused:

Väike-Maarja Valla Infoleht

jaanuar- Triigi raamatukogu vahetas asukohta.

märts- Raamatukogus näeb Väike-Maarjat ja tema inimesi.

oktoober- Raamatukogu alustas hooaega kohtumisõhtuga.

november- Matkajutud tegid Eestile tiiru peale.

Raamatukogu võõrustab kõrgtrüki rändnäitust.

4.9 Andmebaasid.

Koosseisu kuuluvatel raamatukogudel elektroonilisi andmebaase ega e-katalooge pole. Kodulehel on aga külastajaile viited lehtedele ja andmebaasidele, mida võiks neil vaja minna. Need on jagatud teemade kaupa: andmebaasid, Lääne-Virumaa infoportaalid ja ajalehed, kohalikud lehed, riik ja ühiskond, kultuur, kirjandus ja folkloor, sõnastikud ja keelenõuanded, ajalugu, raamatukauplused, noortele, lastele, raamatukoguhoidjale.

5. 2022. aasta tegevused

Kuna koroonaviiruse levik on endiselt laialdane, ~~ning sündmusi~~ plaanime sündmusi mõnetise varuplaaniga kui olud peaksid muutuma paremuse või halvemuse poole. Tegeleme laste- ja noorte lugemishuvi või vähemalt raamatukogu külastatavuse tõstmisega. Viime läbi lugejaküsitluse, et oma lugejate ootustele paremini vastata.

Direktor

Kristel Lehtme

Allkiri /Nimi/

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
V- Maarja Valla Raamatukogu	15	116 tundi	208 eurot

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

ettekanded, loengud, koolitused (kes esines, teema, kellele)

Avalikke esinemisi ei olnud.

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2021)
	<u>Kokku kulus jooksvaks remondiks 529 eurot.</u>
Triigi RK	Majja sissepääsule vaheastme paigaldus.
Kiltsi RK	Sündmuste ruumi põranda vahetus.
V-Maarja RK	WC torutööd ja avarii tagajärgede korrastamine.

vormindas: Font: Mitte Paks

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Simuna RK	Lugemisisu-luuleraamatud	9
	Raamatud, mis annavad teadmisi	12
	Ettelugemine	14
Kiltsi RK	Kiltsi PK 7.klassi raamatukogutund teabekirjanusest	8
	Ettelugemine Kiltsi lasteaias U.Leiese ja O.Saare varamust	17
Väike-Maarja RK	Manni-Tõnni matk: A.Valliku ja I. Lemberi varamust	46+10
	Pandivere Päev: laste eri. Tuulelohe töötuba.	...

	Maakaitsepäev: rukkilille telk ristsõna ja lille külvamisega	...
	Laste-ja noortekohvik: küpsetised, meisterdamine, mälumäng, lugusid Bullerbyst	62
	Luulekiirabi ja jõulupostkast jõuluturul	...
	Etendus „Vares Villemi jõulud“ koduste laste jõulupeol	31